

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമാസമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ യുദ്ധകാണ്ഡേ

॥ നവാധികശതതമഃ സർഗഃ ॥

*This document has been prepared by*

*Sunder Kidāmbi*

*with the blessings of*

ശ്രീ രംഗരാമാനുജ മഹാദേശികൻ

*His Holiness śrīmad āṇḍavan śrīraṅgam*

ശ്രീഃ  
ശ്രീമതേ രാമാനുജായ നമഃ  
ശ്രീമതേ നിഗമാന്തമഹാദേശികായ നമഃ  
ശ്രീസീതാലക്ഷ്മണഭരതശത്രുഘ്നഹനുമത്സമേത ശ്രീരാമചന്ദ്ര പരബ്രഹ്മണേ നമഃ

## || നവാധികശതതമഃ സർഗഃ ||

വിഭീഷണസ്യ വിലാപഃ ശ്രീരാമേണ തസ്യ പ്രബോധനപൂർവകം  
രാവണാന്ത്യേഷ്ടിസംസ്കാരാർഥം തം പ്രത്യാദേശദാനം

ഭ്രാതരം നിഹതം ദൃഷ്ട്വാ  
ശയാനം നിർജ്ജിതം രണേ |  
ശോകവേഗപരീതാത്മാ  
വിലലാപ വിഭീഷണഃ || 6.109.1 ||

വീരവിക്രാന്ത വിഖ്യാത  
പ്രവീണ നയകോവിദ |  
മഹാർഹശയനോപേത  
കിം ശേഷേ നിഹതോ ഭൂവി || 6.109.2 ||

നിക്ഷിപ്യ ദീർഘൗ നിശ്ചേഷ്ടൗ  
ഭൂജാവംഗദഭൂഷിതൗ |  
മുകുടേനാപവൃത്തേന  
ഭാസ്കരാകാരവർചസാ || 6.109.3 ||

തദിദം വീര സമ്പ്രാപ്തം  
യൻമയാ പൂർവമീരിതം |  
കാമമോഹപരീതസ്യ  
യത് തന്ന രൂചിതം തവ || 6.109.4 ||

യന്ന ദർപാത് പ്രഹസ്തോ വാ  
 നേന്ദ്രജിന്നാപരേ ജനാഃ |  
 ന കുന്ദകർണോത്തിരഥോ  
 നാതികായോ നരാന്തകഃ |  
 ന സ്വയം ബഹു മന്യേമാ -  
 സ്തസ്യോദർകോയമാഗതഃ || 6.109.5 ||

ഗതഃ സേതുഃ സുനീതാനാം  
 ഗതോ ധർമസ്യ വിഗ്രഹഃ |  
 ഗതഃ സത്യസ്യ സങ്ഷേപഃ  
 സുഹസ്താനാം ഗതിർഗതാ || 6.109.6 ||

ആദിത്യഃ പതിതോ ഭൂമൗ  
 മഗസ്തമസി ചന്ദ്രമാഃ |  
 ചിത്രഭാനുഃ പ്രശാന്താർചി -  
 ര്വ്യവസായോ നിരുദ്യമഃ |  
 അസ്തിൻ നിപതിതേ വീരേ  
 ഭൂമൗ ശസ്ത്രഭൃതാം വരേ || 6.109.7 ||

കിം ശേഷമിഹലോകസ്യ  
 ഗതസത്യസ്യ സമ്പ്രതി |  
 രണേ രാക്ഷസശാർദൂലേ  
 പ്രസുപ്ത ഇവ പാംസുഷു || 6.109.8 ||

ധൃതിപ്രവാലഃ പ്രസഭാഗ്ര്യപുഷ്പ -  
 സ്തപോബലഃ ശൗര്യനിബദ്ധമൂലഃ |  
 രണേ മഹാൻ രാക്ഷസരാജവൃക്ഷഃ  
 സമ്മർദിതോ രാഘവമാരുതേന || 6.109.9 ||

തേജോവിഷാണഃ കുലവംശവംശഃ  
 കോപപ്രസാദാപരഗാത്രഹന്തുഃ |  
 ഇക്ഷ്യാകുസിംഹാവഗൃഹീതദേഹഃ  
 സുപ്തഃ ക്ഷിതൗ രാവണഗന്ധഹന്തീ || 6.109.10 ||

പരാക്രമോത്സാഹവിജ്യംഭിതാർച്ചി -  
 ര്നിഃശ്യാസധുമഃ സ്വബലപ്രതാപഃ |  
 പ്രതാപവാൻ സംയതി രാക്ഷസാഗ്നി -  
 ര്നിർവാപിതോ രാമപയോധരേണ || 6.109.11 ||

സിംഹർക്ഷലാംഗുലകകുദ്വിഷാണഃ  
 പരാഭിജിദ്ഗന്ധനഗന്ധവാഹഃ |  
 രക്ഷോവൃഷശ്ചാപലകർണചക്ഷുഃ  
 ക്ഷിതീശ്വരവ്യാഘ്രഹതോവസനഃ || 6.109.12 ||

വദന്തം ഹേതുമദ്യാക്രം  
 പരിദ്യഷ്ടാർഥനിശ്ചയം |  
 രാമഃ ശോകസമാവിഷ്ട -  
 മിത്യുവാച വിഭീഷണം || 6.109.13 ||

നായം വിനഷ്ടോ നിശ്ചേഷ്ടഃ  
 സമരേ ചണ്ഡവിക്രമഃ |  
 അത്യുന്നതമഹോത്സാഹഃ  
 പതിതോയമശങ്കിതഃ || 6.109.14 ||

നൈവം വിനഷ്ടാഃ ശോചന്തേ  
 ക്ഷത്രധർമവ്യവസ്ഥിതാഃ |  
 വൃദ്ധിമാശംസമാനാ യേ  
 നിപതന്തി രണാജിരേ || 6.109.15 ||

യേന സേന്ദ്രാസ്ത്രയോ ലോകാ -  
 സ്ത്രാസിതാ യുധി ധീമതാ |  
 തസ്മിൻ കാലസമായുക്തേ  
 ന കാലഃ പരിശോചിതും || 6.109.16 ||

നൈകാന്തവിജയോ യുദ്ധോ  
 ഭൂതപൂർവഃ കദാചന |  
 പരൈർവാ ഹന്യതേ വീരഃ  
 പരാൻ വാ ഹന്തി സംയുഗേ || 6.109.17 ||

ഇയം ഹി പൂർവൈഃ സന്ദിഷ്ടാ  
 ഗതിഃ ക്ഷത്രിയസമ്മതാ |  
 ക്ഷത്രിയോ നിഹതഃ സംഖ്യേ  
 ന ശോച്യ ഇതി നിശ്ചയഃ || 6.109.18 ||

തദേവം നിശ്ചയം ദൃഷ്ട്വാ  
 തത്ത്വമാസ്ഥായ വിജ്ഞഃ |  
 യദിഹാനന്തരം കാർയം  
 കൽപ്യം തദനുചിന്തയ || 6.109.19 ||

തമുക്തവാക്യം വിക്രാന്തം  
 രാജപുത്രം വിഭീഷണം |  
 ഉവാച ശോകസന്തപ്തോ  
 ഭ്രാതൂർഹിതമനന്തരം || 6.109.20 ||

യോഽയം വിമർദ്ദേഷ്വവിഭഗപൂർവഃ  
 സുരൈഃ സമസ്തൈരപി വാസവേന |  
 ഭവന്തമാസാദ്യ രണേ വിഭഗോ  
 വേലാമിവാസാദ്യ യഥാ സമുദ്രഃ || 6.109.21 ||

അനേന ദത്താനി വനീപകേഷു  
 ഭുക്താശ്ച ഭോഗാ നിഭൃതാശ്ച ഭൃത്യാഃ |  
 ധനാനി മിത്രേഷു സമർപിതാനി  
 വൈരാൺയമിത്രേഷു ച യാപിതാനി || 6.109.22 ||

ഏഷോഹിതാഗ്നിശ്ച മഹാതപാശ്ച  
 വേദാന്തഗഃ കർമസു ചാഗ്ര്യശൂരഃ |  
 ഏതസ്യ യത് പ്രേതഗതസ്യ കൃത്യം  
 തത് കർതുമിച്ഛാമി തവ പ്രസാദാത് || 6.109.23 ||

സ തസ്യ വാക്യൈഃ കരുണൈർമഹാത്മാ  
 സംബോധിതഃ സാധു വിഭീഷണേന |  
 ആജ്ഞാപയാമാസ നരേന്ദ്രസൂനുഃ  
 സ്വർഗീയമാധാനമദീനസത്ത്വഃ || 6.109.24 ||

മരണാന്താനി വൈരാണി  
 നിർവൃത്തം നഃ പ്രയോജനം |  
 ക്രിയതാമസ്യ സംസ്കാരോ  
 മമാപ്യേഷ യഥാ തവ || 6.109.25 ||

|| ഇത്യാർഷേ ശ്രീമദ്രാമായണേ വാൽമീകീയേ ആദികാവ്യേ  
 യുദ്ധകാണ്ഡേ നവാധികശതതമഃ സർഗഃ ||